

LÆS OGSÅ

**Oskar er
Årets lærling**

/ Side 4

**Årets læreplads
tager sig godt
af sine elever**

/ Side 5

**Med skuemestrene
til svendepøve**

/ Side 8

**Ungdomskonsulent:
Vi skal være de
unges netværk**

/ Side 10

GRØNT

7/2024 (48. Årgang)

ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Redaktionsudvalg:

Line Bjørndal, 3F Odense GOPS

Villiam Andersen, 3F Holstebro-Lemvig

Karina Bossen, 3F BJMF

Henrik Andersen, 3F Aalborg

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM

FORSIDEFOTO: Maibrit Jürs

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 25. november

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete

Jette Sterndorff-Jessen

Telefon +45 76 10 11 47

jsje@stibo.com

stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så send en mail til redaktion@dengronneportal.dk

3F-AFDELINGER MED KOLLEKTIVT ABONNEMENT

Sjælland: BJMF, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtfjord, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegnen, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

INDHOLD

- 03 Leder, Kim Gulbæk
- 04 God til kunderne og vild med blåbær: Oskar er Årets lærling
- 05 Årets læreplads tager sig godt af sine elever
- 06 Ny direktør: "PensionDanmark skal være et selskab, man ville tilvælge, hvis der var et frit valg"
- 08 Med skuemestrene til svendeprøve
- 10 Ungdomskonsulent: Vi skal være de unges netværk
- 12 Store gran-dag i Aarhus
- 13 Tarm Kirke har landets bedste arbejdsmiljø
- 14 Jan Rathkjen: Jeg kan jo ikke holde min kæft
- 15 Kort nyt
- 16 Aktivitetskalender

"Hvorfor taler I så meget om uddannelse?"

Vi taler og skriver rigtig meget om uddannelse i 3F. Det ligger os på sinde, at vores medlemmer får de bedste muligheder i livet. Men vi skal også erkende, at nogle bliver trætte af at høre om uddannelse. Men hvorfor bliver vi så ved?

KIM GULBÆK
Redaktør

Vi bliver ved med at snakke om uddannelse, fordi det virker!

Det er min klare holdning, at talte vi ikke uddannelse, og var arbejdsmarkedets parter ikke repræsenteret i diverse uddannelsesudvalg, så er jeg ikke sikker på, at vi i Danmark havde de samme gode ungdomsuddannelser og efteruddannelser, som vi har. For også på uddannelsesområdet har den danske model haft indflydelse på, hvordan de enkelte fags uddannelse er sammensat.

For mig at se handler det om at efteruddanne sig gennem hele livet. Det har flere af dette blads artikler fortalt om. Efteruddannelse giver muligheder for større tryghed i ens daglige arbejde. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kom i 2023 med en analyse om voksen- og efteruddannelse. En af hovedkonklusionerne var, at ufaglærte medarbejdere kunne se frem til en betydelig lønstigning på 500-1.500 kr. om måneden, hvis de tog en uddannelse. Derudover ville de opleve større jobtryghed og en højere beskæftigelsesgrad. Analysen fortæller ikke, hvad det havde af betydning for faglærte. Men der er ikke grund til at tro, det vil være anderledes.

Din overenskomst giver krav på uddannelse

Jeg anerkender, at motivationen for at deltage i efteruddannelse er forskellig fra person til person og virksomhed til virksomhed. Nogen har oplevet, at deres tid i folkeskolen ikke var en positiv oplevelse, og på den baggrund ønsker de ikke at tage efteruddannelse. Andre ønsker måske at komme på efteruddannelse, men kan ikke få lov af deres arbejdsgiver. Men mange overenskomster giver faktisk

mulighed for at stille krav om at komme på uddannelse. Ligesom mange arbejdsopgaver kan være bundet op på, at man tager certifikater for at udføre opgaven.

Når man ser på de brancher, som 3F Den Grønne Gruppe beskæftiger sig med, så tror jeg ikke, der kommer til at blive talt mindre uddannelse. Vi ser forhandlinger om en grøn trepartsaftale, et udspil til fremtidens ungdomsuddannelser og fremtidens beskæftigelsesindsats. Tre store områder, der har med vores medlemmers hverdag at gøre.

Det er udspil, der kan give store muligheder for fremtiden, men også opgaver med at udvikle nye kurser, fordi teknologi og opgaver ændrer sig. Der er ingen tvivl om, at det er store emner, som kommer til at påvirke vores medlemmer.

Vi skal selvfølgelig først se, hvad der bliver forhandlet hjem i de forskellige reformer, men der er nok ikke nogen tvivl om, at efterspørgslen efter faglært arbejdskraft vil forblive stor.

Jeg tror, vi kommer til at se, at ungdomsuddannelserne vil undergå en stor omvæltning. Og a-kasserne kommer muligvis til at spille en større rolle i at hjælpe medlemmer tilbage i arbejde.

Hvis du nu stadigvæk synes, at vi taler for meget uddannelse, og du ikke selv ønsker at efteruddanne dig, så vil jeg bare ønske dig en god arbejdsdag derude. Vi gør alle, hvad vi kan med den viden, vi besidder!

Oskar Murberg blev kåret til Årets lærling 2024. Han fik overrakt prisen af formand for 3F Den Grønne Gruppe, Allan Busk og formand for arbejdsgiverforeningen GLS-A, Helle Reedtz-Thott.

God til kunderne og vild med blåbær:

Oskar er Årets lærling

Prisen som Årets lærling gik i år til 20-årige Oskar Murberg, som er i lære hos planteskolen Hobby Haven i Hasselager ved Aarhus. Han fik blandt andet prisen for sit gode kundetække og sin store viden om planter – og især bær.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Det kom som lidt af en overraskelse, da Oskar Murberg fik at vide, at han var en af de nominerede til GLS-A og 3Fs fællespris som Årets lærling. Og det var selvsagt en endnu større overraskelse for ham, at han rent faktisk vandt prisen. Derfor var det naturligvis en glad mand, som lod sig fejre en fredag morgen på arbejdspladsen Hobby Haven.

"Jeg er vildt glad for prisen. Det havde jeg ikke lige set komme," medgiver Oskar Murberg og sætter så lidt flere ord på, hvorfor han modtog prisen:

"Jeg har fået at vide, at jeg er god til kundekontakt. Det falder mig egentlig bare meget naturligt at være imødekommende og stå til rådighed. Og jeg forsøger altid at snakke venligt med kunderne og lytte til dem. Også til de ældre damer, som nogle gange også lige vil fortælle lidt om børnebørnene," siger Oskar med et smil.

Næse for blåbær

Udover sin gode omgang med kunderne er Oskar værdsat for sin store planteviden. Og han går rigtig meget op i at se til planteskolens planter og sikre sig, at de har det godt. Han er især meget interesseret i blåbær:

"Jeg synes for det første, at blåbær smager rigtig godt. Og så er det sådan en nem busk. Mange synes, den er svær, men hvis den bare får den rigtige jord, så er den meget nem og giver mange bær," fortæller han.

Oskar Murberg fortæller, at han helt sikkert skal plante en masse blåbærbuske hjemme hos sig selv, så snart han får plads til det, og hvem ved: Måske kunne det blive til en hel plantage en gang i fremtiden? I den nærmeste fremtid kommer det dog til at handle om pølser og en rejse. For med prisen som Årets lærling følger et

gavekort til at få en pølsevogn ud på arbejdspladsen og et rejsegavekort på 5000 kroner, han kan bruge på egen hånd. Rejsen bliver sandsynligvis en vandretur i Norden med vennerne, fortæller årets lærling.

Årets lærling og årets læreplads

Hvert år hædrer GLS-A og 3F i fællesskab dygtige lærlinge og lærepladser på overenskomstdækkede arbejdspladser inden for gartneri, land- og skovbrug. Det er tredje år, prisen bliver uddelt.

Årets læreplads tager sig godt af sine elever

Lærlingen Blanca Mallebrein var ikke i tvivl om, at hendes læreplads, akvarieplanteproducenten Tropica, skulle indstilles til prisen som Årets læreplads. Her er hun blevet involveret på en måde, hun ikke har oplevet på andre lærepladser.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

"Min læreplads er årets bedste... Der er rig mulighed for at lære hver dag, og man er selv med til at forme sin uddannelse ved at komme med ønsker. Man får lov til at være med i alle processerne... Jeg har været elev hos i alt 3 lærepladser og set mange gartnerier, så jeg taler af erfaring. Min læreplads kunne ikke være bedre. Jeg går glad hjem hver dag med en følelse af, at jeg nok skal blive den bedste væksthusholder hos Tropica."

Sådan skriver den 21-årige lærling, Blanca Mallebrein, i sin begrundelse for, hvorfor hendes læreplads, fortjener at blive årets læreplads. Hendes gode begrundelse gik rent ind hos dommerpanelet, og derfor gik prisen som Årets læreplads til akvarieplanteproducenten Tropica, som ligger i Egå lidt uden for Aarhus.

"Jeg har været på flere lærepladser, og jeg synes tit, at eleverne ikke bliver set. Her er jeg blevet taget godt imod. Medarbejdere og kollegaer går virkelig op i deres arbejde, og de er dygtige. Og så er fællesskabet helt vildt. Man føler sig som en del af en familie. Det har jeg ikke været vant til. Jeg synes alle erhvervsuddannelsessteder burde gå op i at sikre så gode forhold for sine elever, så det ville jeg gerne fremhæve," svarer Blanca Mallebrein, da GRØNTS udsendte spørger hende, hvorfor hun havde valgt at indstille Tropica som Årets læreplads.

Dygtige medarbejdere lærer godt fra sig

Blanca kunne fejre prisen som Årets læreplads sammen med alle kollegaerne fredag den 11. oktober klokken 11. Her dukkede repræsentanter fra GLS-A og 3F op med sandwich og kage samt et gavekort på et pølsevognsbesøg til virksomheden. Kurt Sandvad, der er produktionsdirektør hos Tropica, var forståelig nok en stolt

mand, da han holdt en kort takketale på vegne af akvarieplanteproducenten:

"Mange tak for prisen. Den vil vi helt sikkert prale af til Gud og hvermand. Vi er rigtig glade for anerkendelsen, og jeg vil sige, at det ikke er helt tilfældigt, for vi bestræber os på at være verdens bedste elevplads. Jeg synes, vi har en moralsk forpligtelse til at uddanne næste generation af gartnere, og vi har nogle fantastisk dygtige medarbejdere, som tager godt imod lærlinge og lærer fra sig," sagde Kurt Sandvad og fortsatte:

"Samtidig stiller vi også krav til vores elever og forventer, at de byder ind og udvi-

ser nysgerrighed og engagement. Og her har Blanca spillet godt med. Hun er altid utrolig positiv og spørger om alverdens ting. Derfor er hun også allerede sat til at lave mange betroede opgaver."

Blanca Mallebrein kan i øvrigt se frem til mange flere betroede opgaver fremover. Hun har nemlig allerede aftalt med Tropica, at hun fortsætter i virksomheden, når hun er blevet udlært. Måske skal hun endda prøve kræfter med virksomhedens afdeling i Tyskland:

"Jeg har familie i Sydtykland tæt på afdelingen, så det vil være oplagt at prøve," fortæller Blanca Mallebrein.

Blanca Mallebrein sørgede med sin fornemme indstilling for, at hendes arbejdsplads, Tropica, blev kåret som Årets læreplads 2024.

Ny direktør: "PensionDanmark skal være et selskab, man ville tilvælge, hvis der var et frit valg"

Hvert år mødes tillidsrepræsentanter fra alle PensionDanmarks brancher for at drøfte muligheder og ønsker til medlemmernes pensionsopsparing.

I år var der fokus på den nye direktør og den nye strategi.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO JAKOB BOSERUP, PENSIONDANMARK

Legoland Hotel & Konference i Billund var meget passende rammen om PensionDanmarks årlige TR-Forum. For ligesom alt lego-legetøjet består af en masse byggeklodser, så består PensionDanmark også af godt 800.000 byggeklodser i form af alle sine medlemmer – heriblandt de fleste grønne 3F-medlemmer, som arbejder under en overenskomst.

På årets TR-Forum kunne cirka 200 fremmødte tillidsrepræsentanter blandt andet høre om pensionselskabets nye strategi, som blev præsenteret af den nye direktør, Peter Stensgaard Mørch, og bestyrelsesformand Henning Overgård (som også er formand for 3F, red.).

Her slog Peter Stensgaard Mørch fast, at det er vigtigt at skabe en attraktiv pensionsordning – også selvom man som medlem jo ikke kan vælge pensionsordningen fra:

"Vi får medlemmerne ind via overenskomsterne, men det må ikke blive en sovepude. Vi vil være et selskab, man ville tilvælge, hvis der var et frit valg."

Selvbestemmelse i det store fællesskab

Et af de nye tiltag i pensionsordningen er, at den bliver mere fleksibel på nogle punkter, så den enkelte får mere indflydelse. Det er noget, medlemmerne har efterspurgt:

På årets TR-Forum præsenterede direktør Peter Steensgaard Mørch og bestyrelsesformand Henning Overgård (th.) PensionDanmarks nye strategi "Tryghed, fællesskab og fleksibilitet".

Hvad er TR-forum og branchebestyrelserne?

TR-forum

PensionDanmark administrerer arbejdsmarkedspensioner for over 800.000 lønmodtagere – heriblandt de fleste grønne medlemmer hos 3F. TR-Forum er medlemmernes talerør, hvor de enkelte fagforbund (fx 3F) udpeger deres tillidsrepræsentanter til TR-Forum. På det årlige TR-forum mødes alle de valgte på tværs af brancherne for at drøfte pensionsordningen.

Branchebestyrelserne

De medlemsvalgte er valgt ind i en branchebestyrelse, som hver især dækker PensionDanmarks hovedområder:

- Byggeri
- Handel, Transport & Industri
- Privat Service
- Offentlig Sektor
- Det Grønne Område
- Organisationsansatte

Branchebestyrelserne skal være med til at sikre, at pensionsordningens indhold svarer til de behov og ønsker, medlemmerne har til deres pensionsopsparing. Bestyrelsen kan sende forslag i høring hos PensionDanmarks bestyrelse. Bestyrelserne mødes to gange om året og deltager desuden til det årlige møde i TR-Forum.

Uddan dig med hjælp fra din pensionsindbetaling

Kompetencefonde

PensionDanmark har oprettet en række kompetenceudviklingsfonde. Her står der en masse millioner kroner, som medlemmerne kan bruge til at uddanne sig. I 2023 udbetalte fondene for eksempel 65 millioner kroner i tilskud til at sende 22.000 medarbejdere på uddannelse.

Du kan både få tilskud til enkelte AMU-kurser eller hele uddannelsesforløb. Læs mere på www.pension.dk/medlem/efteruddannelse

Hjælp til ordblinde

Er du en af de 250.000 lønmodtagere, som er ordblind, er der også hjælp at hente. For eksempel har PensionDanmark oprettet siden "Læs og skriv bedre". Her kan du tage en lille test, som giver dig et praj om, hvorvidt du kunne have brug for hjælp til at blive bedre til at læse og skrive.

Har du brug for hjælp, er tilskud til ordblindeundervisning også en mulighed via kompetencefondene. Tag en test på laesogskrivbedre.dk.

"Vi er nødt til at udvikle os i takt med tidens trends. Ellers bliver vi uaktuelle. Der er mange, der efterspørger større fleksibilitet og fritvalg, og det er forståeligt. Derfor giver vi folk en større selvbestemmelse på en lille del, imens vi stadig husker på, at det er det kollektive afsæt, der tjener fællesskabet bedst," fortalte Henning Overgaard.

Den nye tilgang til selvbestemmelse kommer til at ske gennem brugen af kunstig intelligens (AI), som skal hjælpe med at inddele medlemmerne efter deres individuelle behov. AI vil indsamle data om det enkelte medlem – for eksempel om man har børn, ejer eller lejer sin bolig og hvor i landet man bor – og ud fra de oplysninger skræddersy pensions- og forsikringsløsninger, der passer den enkeltes behov.

Relevante for medlemmerne

I forhold til investeringer så lægger PensionDanmark fremover op til at tage lidt større chancer med medlemmernes penge og investere i flere aktier. I hvert fald i starten af medlemmernes pensionsopsparing. Senere, når medlemmerne kommer tættere på pensionsalderen, vil man investere pengene mere sikkert. Derudover har PensionDanmark også fokus på bæredygtighed, forsikrede Peter Steensgaard Mørch.

I det hele taget er det vigtigt, at PensionDanmark ikke bare investerer i blinde, supplerede Henning Overgaard:

"Vi skal være frontløbere på investeringer, der tager samfundsansvar og genererer jobs til vores medlemmer. Og så skal vi have fokus på efteruddannelse, og hvad der ellers er relevant for medlemmernes liv."

FOTO: MORTEN HERLEV

Rune Rasmussen kæmper for at sikre gode pensionsordninger til de grønne medlemmer.

Rune var med til at få Tesla blacklistet

Rune Rasmussen arbejder til dagligt som anlægsgartner hos OK-Nygaard, hvor han også er fællestillidsmand. Derudover er han valgt ind som et af 33 medlemmer i PensionDanmarks branchebestyrelse for Det Grønne Område. Her er han med til at sikre, at de grønne 3F-medlemmers pensionsordning lever op til forventningerne. Han har siddet med i branchebestyrelsen siden 2021, og han er netop blevet valgt for en ny periode.

"Jeg synes, det giver rigtig god mening at sidde med. PensionDanmark lytter til vores ønsker og holdninger. For eksempel lagde vi sidste år pres på dem for at få Tesla blacklistet. Og det ønske lyttede de til," fortæller Rune Rasmussen.

Et andet stort fokuspunkt er sundhedsordningen:

"Fælles for alle branchebestyrelsens tillidsvalgte er, at vi vil have ændret sundhedsordningen, så den passer bedre til den enkeltes behov. Vi mener, der er for mange, der rammer loftet for, hvor mange behandlinger man kan få. Det ønsker vi at ændre, så man kan få den behandling, man har brug for."

TBS

RING FOR FREMVISNING OG ET GODT TILBUD

Find din nærmeste TBS-afdeling på www.tbs.dk

Krampe THL20C Carrier

Seriefremstillede kroghejsevoгне

Standardudstyr:

- Luftaffjedret chassis
- BPW-aksler
- K80 kugletræk
- Hydraulisk støtteben
- Hjulskærme i plast
- Hjælpecylinder til tip
- Hydraulikudtag

EU-Typegodkendt 40 km/h

Samme høje kvalitet - bare billigere

Eleven Maria (tv.) præsenterer sin svendeprøve for lærer, skuemestre og føl. Det er faglærer Jesper Rughaven længst til højre. Dernæst skuemester Ulla Carlsen fra 3F, skuemester Martin Linnemann fra Danske Anlægsgartnere og skuemester-føllet Hanne Frederiksen.

Med skuemestrene til svendeprøve

Oktober byder vanen tro på svendeprøver rundt omkring på landets grønne uddannelsessteder. Her spiller skuemestrene en vigtig rolle i at sikre, at alt går, som det skal. GRØNT fik lov til at kigge og lytte med til to af svendeprøverne på Sandmoseskolen.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

En elektrisk golfbil parkerer ved plænen bag Sandmoseskolen AMU Nordjylland. Ud stiger fire personer: Faglærer Jesper Rughaven. Ulla Carlsen, der er 3Fs skuemester og til daglig arbejder i entreprenørenheden i Aalborg Kommune. Martin Linnemann, der er skuemester for Danske Anlægsgartnere og til sidst Hanne Frederiksen. Hun er såkaldt føl. Det vil sige, at hun er med på en kigger. På sigt skal hun også blive skuemester.

De tre eksaminatorer med føl krydser hen over plænen med hver sin notesblok. Under valnøddetræet står Maria. Det er hende, der er i gang med at blive eksamineret.

Hun skal fortælle, hvad hun og hendes kollega har udtænkt og udført i forhold til en renoveringstjans i buskadserne. Og det er ikke så lidt. Der er blevet ryddet ud, laver sundhedsbeskæring og dækket huller. Der bliver nikket anerkendende fra lærer og skuemestre.

"Vi var lidt i et dilemma, om vi skulle beholde både kornusen og sorbusen," afslører Maria. De valgte at beholde begge.

Votering i den høje ende af karakterskalaen

Efter eksaminationen triller golfbilen tilbage til kontoret. Nu skal der votes.

3 hurtige om skuemestre

Hvad laver en skuemester?

Ved alle svendeprøver er der en skuemester fra henholdsvis 3F og Danske Anlægsgartnere til stede. Skuemestrene sørger for at sikre, at alle regler bliver overholdt og at eleven bliver retfærdigt bedømt. Før selve svendeprøven har skuemesteren også læst den skriftlige opgave, som eleverne laver forud for den praktiske prøve. Det er desuden værd at bemærke, at en skuemester aldrig kommer til at bedømme elever, som er tilknyttet ens egen arbejdsplads.

Hvad tjener en skuemester?

Som skuemester får du udbetalt et dagshonorar for den dag, du er med til at bedømme svendeprøverne.

Hvad kræver det for at blive skuemester?

Du skal have mindst fire års praktisk erfaring fra det fag, du skal bedømme, og så skal du være medlem af 3F. Inden du bliver skuemester, skal du desuden følge en svendeprøve fra sidelinjen som "føl".

"Jeg har været skuemester i 10 år og synes, det er interessant at være med til at sikre, at der fortsat er en uddannelse. Hvis ikke der er skuemestre, kan man jo ikke bevare faget. Samtidig er det en god mulighed for at holde sig selv opdateret med alt det nyeste i faget."

Ulla Birtha Holm, skuemester og fællestillidsmand i entreprenørenheden i Aalborg Kommune

Der er stor enighed om, at Maria klarede det godt, og at hun havde godt styr på fagligheden. I virkeligheden var det mest småting, der kunne have været bedre.

I forhold til den teoretiske del, hvor Maria har afleveret en rapport på forhånd, er både lærer og skuemestre også meget tilfreds. Alt i alt et rigtig godt stykke arbejde, som lander i den høje ende af skalaen.

Brug for flere skuemestre

Efter Marias svendeprøve er det frokosttid. Over en bøfsandwich med masser af sovs evaluerer Ulla og Jesper skuemester-situationen. Det ser ikke for godt ud i det nordjyske. Indtil for nylig var Ulla den eneste skuemester fra 3F-siden, og selv-

om hun er standhaftig – og har været det i 10 år – så er det brug for flere skuemestre. Heldigvis er der kommet en ny mand til, som skal i ilden i morgen. Og så er der føillet Hanne, som inden længe også er klar. Men der skal ikke meget til, for at skolen kommer i problemer, erkender Jesper Rughaven. Derfor har man også måttet tilkalde hjælp fra Jordbrugets Uddannelsescenter i dag, som har udlånt en skuemester, så der er dækket ind til alle 19 svendeprøver i denne omgang.

"Jeg håber, der er nogen, der får lyst til at blive skuemester, når de læser artiklen," lyder det forhåbningsfuldt fra Jesper Rughaven, inden golfvognen og svendeprøverne venter igen.

Flot anlæg

Ved et lille nyanlæg omgivet af jord står Kim. Han har lavet et anlæg med hårdføre planter, der skal kunne tåle lidt af hvert. Og så har han lavet en fin belægning, der ligger i et kreativt mønster. Faglærer Jesper Rughaven stamper anerkendende på belægningen. Der er ikke mange kritiske bemærkninger.

Tilbage i voteringslokalet er der ikke meget at komme efter for skuemestrene og faglærer Jesper. Det er virkelig et godt stykke arbejde, de var vidne til. Og selvom sværhedsgraden i opgaveløsningen ikke er et parameter for selve bedømmelsen, så er der bred enighed om, at Kim havde fuldstændig styr på det hele. Godt gået!

Vil du være skuemester?

Kunne du tænke dig at gøre en afgørende forskel for dit fags fremtid, så tøv ikke med at kontakte din lokale 3F-afdeling for at høre mere om tjansen som skuemester.

Der er skuemestre med til alle svendeprøver. De sikrer, at alle regler bliver overholdt og at eleven bliver fair bedømt. Her er det eleven Kim, der er i gang med at blive eksamineret.

Ungdomskonsulent: Vi skal være de unges netværk

Det kniber med at få de unge til at melde sig ind i 3F, men ungdomskonsulent, Mathias Kring Niebuhr, forstår, hvad de har brug for. Det får flere til at melde sig ind.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

"Jeg tror, de unges trivselsproblemer delvist skyldes, at de ikke har et stærkt nok netværk. Det har de brug for for at blive mere robuste i deres arbejdsliv," siger Mathias Kring Niebuhr.

Den 24-årige 3F ungdomskonsulent brænder for at hjælpe de unge grønne 3F'ere ved blandt andet at give dem et netværk, der har deres ryg.

"På erhvervsuddannelserne er der ikke tid til lige så mange sociale aktiviteter,

som for eksempel på et gymnasium. Man skal nå rigtig meget på rigtig kort tid, og man går typisk ikke i en klasse med de samme klassekammerater, fortæller Mathias.

Derfor kan det være ret ensomt at være ung på en grøn uddannelse, hvor man måske oven i købet er den eneste lærling på sin læreplads.

"Som fagforening har vi også et ansvar for de unges sociale trivsel. Det vil hjælpe

dem både på uddannelsen og senere på jobbet," siger han.

Både rettigheder og trivsel

Når Mathias tager ud i klasserne og fortæller om rettigheder, kontrakter og overenskomster, har han fokus på både ansættelsesforhold og på elevernes netværk og trivsel.

"Jeg fortæller om alt, hvad vi kan tilbyde dem i 3F ungdom. Vi har for eksempel kurser i økonomi for dem, der drømmer om

at blive selvstændige eller kurser, der klæder de unge på til en lønforhandling. Det er ikke noget, de lærer på uddannelsen, men det er vigtigt for dem at lære. Men jeg snakker også med eleverne i øjenhøjde og lytter til, hvad de har brug for."

Nogle gange har de kærestesorger

Mathias forsøger aldrig at overtale nogen til at melde sig ind. I stedet inviterer han til fællesskab og gode oplevelser. Man må gerne være med et par gange uden at være medlem, så man kan se, om det er noget, man har lyst til. Man må også gerne tage en ven med.

"Hvis man er 16 år og bor på skolehjem langt fra sit netværk, kan det være svært at dukke op til en påskefrokost, hvor man ikke kender nogen. Men så tager man bare en ven med. Det er ikke noget problem, siger Mathias.

Han spørger altid de unge, om han må ringe eller sms'le til dem, når han møder dem på skolen. Det siger de fleste ja til. Og når

han ringer dem op, er det ikke for at lokke med et medlemskab af 3F.

"Jeg spørger bare, hvordan de har det. Nogle gange har de kærestesorger, andre gange er der noget, der ikke fungerer på lærepladsen. Men vi snakker om det hele."

Efter nogle måneder kan Mathias konstatere, at næsten alle de unge, han har talt med, har meldt sig ind på eget initiativ.

Unge forstår unge

Mathias mener, det er en stor fordel, at han selv er ung. For han forstår, hvad de unge slås med og han kan let skabe forståelse.

"Når jeg arrangerer noget socialt for 3F Ungdoms medlemmer, går vi for eksempel ud og spiser en pizza bagefter. Så snakker vi om alt muligt, men det er også dér, vi får vendt, hvordan det går på lærepladsen. Det giver de unge en mulighed for at høre om, hvordan tingene foregår andre steder og det kan give nogle gode snakke om,

hvad man skal og ikke skal finde sig i fra en arbejdsgiver."

En relationel fagforening

Mange unge opfatter deres kolleger og arbejdsgiver som en ven, og det kan godt give lidt problemer, hvis der mangler et tillæg på lønsedlen. Men netop de unges søgen efter venskaber på arbejdspladsen, skal overføres til fagforeningen, mener Mathias.

Han er ikke i tvivl om, at de faglige medarbejdere i 3F brænder for at hjælpe medlemmerne, og det skal de unge også mærke.

"Jeg tror, at mange unge opfatter de faglige medarbejdere som en form for sagsbehandlere, der bare gør deres arbejde. De skal kunne mærke, at deres fagforening virkelig vil dem. Det er dét, jeg forsøger at vise dem ved at invitere til sociale arrangementer og snakke med dem om, hvordan de har det. Vi skal ikke kun være en dygtig fagforening. Vi skal også være en relationel fagforening."

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

2024

Tag på kursus i arbejdstiden med fuld løn!

 Danske Anlægsgartnere

 3F Den Grønne Gruppe

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk

GLS-A 3F

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.

DEN GRØNNE KONSULENT TJENESTE

Store gran-dag i Aarhus

På kirkegården ved Frederikskirken i Aarhus samledes knap 100 kirkegårdsgartnere og gravermedhjælpere til den årlige grandækningsdag mandag den 21. oktober. Her lagde både nybegyndere og rutinerede gran til den store guldmedalje, imens der blev hyggesnakket og udvekslet erfaringer.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Efteråret er blæst op denne mandag i slutningen af oktober. Orange blade hopper let hen over grusstierne på kirkegården, mens solen er ved at bryde igennem morgens grå skydække. Temperaturen er stadig tocifret, men inden længe kommer vinteren. Og så skal gravstederne på landets kirkegårde dækkes med gran.

Som startskud på vinterens vigtige arbejdsopgave samles gravermedhjælpere og kirkegårdsgravere fra det østjyske hvert år til grandækningsdag mandag i uge 43. Denne gang på kirkegården ved Frederikskirken i Aarhus. Som en fast del af programmet sørger 3F Aarhus Rymarken for frokost til de fremmødte.

Rundt omkring ved gravsteder og ved sammenklappelige borde er små 100 gravermedhjælpere og kirkegårdsgravere

godt i gang med grannet. Humøret er højt og vidner om, at hyggen er i højsædet, selvom dagen egentlig også er en konkurrence, hvor de, der har lavet det bedst pyntede gravsted bliver hædret.

Hygge og nye teknikker

Ved et bord står Lisbeth Schmidt og Knud Jespersen. De danner arbejdspar i dagens anledning og skal dække et gravsted med gran i løbet af de næste timer.

Knud er det, man må kalde en garvet grandækker. Han har arbejdet 24 år på Åbyhøj Kirkegårde og har efterhånden et godt styr på det med at lægge gran. Faktisk så godt styr, at han har vundet grandækningskonkurrencen et par gange før. Men det er nu ikke håbet om endnu en guldmedalje, der har lokket ham ud til Frederikskirken i dag:

"Jeg kommer mest for det sociale. Man møder en masse gamle kollegaer herude, som man kan få en snak med. Så jeg er her for hyggens skyld. Ikke for at vinde," fortæller han, imens han er ved at sætte gran fast på et trådnet.

For Lisbeth giver dagen mere end bare hygge. Hun har nemlig første arbejdsdag i en midlertidig stilling som gravermedhjælper på kirkegårdene i Todbjerg, Mejlby, Elev, Lisbjerg og Skejby. Her skal hun arbejde i nogle uger, imens hun er vinterhjemsendt fra sin faste stilling hos anlægsgartnervirksomheden Forstas:

"Det er 20 år siden, jeg sidst arbejdede som gravermedhjælper, så det er dejligt at få genopfrisket nogle ting og lære de nye teknikker at kende," fortæller hun.

Ingen håndværkerrøv her

Et andet sted står Andreas Dohn. Han er lærling ved Risskov Kirke og er med for første gang. Han er ét stort smil, da han skal sætte ord på dagen:

"Jeg er glad for at være med. Der er virkelig en god stemning og en åbenhed i faget, som jeg synes er meget positiv. Folk er meget villige til at lære fra sig og opmærksomme på, om du har det godt. Og så foregår det hele i en pæn tone. Der er ikke så meget håndværkerrøv over det," siger han med et smil.

Konkurrence-delen har han slet ikke fokus på i dag. Det handler om at suge til sig og lære:

"Jeg er glad for, at jeg kan få lov til at stå og nusse lidt med grannet i fred og ro. For når vi går rigtigt i gang med at lægge gran i morgen, så kommer det til at gå sådan her," siger han og klapper sine hænder op og i med hurtige bevægelser.

Knud Jespersen og Lisbeth Schmidt klargør gran, inden det skal placeres på gravstedet. De har opgavefordelingen klar: Lisbeth lægger gran langs kanterne, og Knud tager sig af midten, hvor der også skal være en lille dekoration som blikfang.

Udover at lære nye teknikker ser Andreas også dagen som en god mulighed for at netværke:

"Jeg får mødt en masse mennesker i faget, som jeg måske kan komme til at arbejde med på sigt. Så på den måde er det jo en slags LinkedIn for kirkegårde!"

Andreas Dohn er med til grandækningsdag for første gang. Han er meget begejstret for dagen og for at møde en masse nye kollegaer fra de andre kirkegårde.

Tarm Kirke har landets bedste arbejdsmiljø

Når medarbejderne inddrages i beslutninger om deres eget arbejdsliv, bliver arbejdsmiljøet bedre. Det har de lært i Tarm Kirke, der netop har vundet Folkekirkens Arbejdsmiljøpris 2024.

■ TEKST MAIBRIT JÜRS · FOTO PRIVAT

"Jeg synes, jeg har en fantastisk arbejdsplads. For mig er det her drømmejobbet," siger Lise Junker Hedevang.

Hun har været ansat som gartner i Tarm Kirke i 12 år og kunne ikke forestille sig en bedre arbejdsplads. Det kunne Folkekirkens Arbejdsmiljøråd heller ikke, for de har netop tildelt Lises arbejdsplads Folkekirkens Arbejdsmiljøpris 2024.

"Vi er meget stolte af den her pris. Vi har arbejdet meget med arbejdsmiljøet, og det er dejligt at kunne vise, at en kirke kan være en god arbejdsplads," siger Lise.

Det skal være nemt at være ny

En af begrundelserne for, at det netop blev Tarm Kirke, der skulle have prisen, er at "der gennemføres et kvalificeret introforløb til nye medarbejdere og menighedsrådsmedlemmer med udgangspunkt i konkrete redskaber, rammer og politikker," som der står i begrundelsen. Og det er netop noget af det, Lise og hendes kolleger har gjort meget ud af.

"Vi er mange, der har arbejdet her i mange år, og det kan godt være svært for en ny kollega at blive en del af en personalegruppe, der kender hinanden så godt. Derfor sørger vi for at byde dem godt velkommen, og så har vi lavet en personalehåndbog, der skal gøre det lettere for dem at lære arbejdspladsen at kende, fortæller hun.

Vigtig indflydelse på eget arbejdsliv

Noget af det vigtigste for Lise er, at hun og kollegerne har stor indflydelse på deres eget arbejde. Hvis der skal ske nye tiltag, bliver de hørt og kan byde ind med løsninger på, hvordan deres opgaver løses bedst. Individuelle behov bliver der også taget hensyn til.

"Jeg har selv nogle fysiske udfordringer med slidte knæ. Vi taler om, hvordan jeg kan løse mine opgaver, selvom jeg ikke kan lave knæliggende arbejde. Nu er vi i gang med at lægge gran, men så står jeg op og lægger gran på plader, og så hjælper mine kolleger mig med at tage det af," fortæller Lise.

Hun har også fået flere administrative opgaver og det betyder alt for den 49-årige gartner at have en arbejdsplads, der imødekommer hendes behov.

"Hvis jeg skal holde, til jeg bliver 70 år, er jeg nødt til at have en arbejdsplads der tager hensyn til, at min krop er ved at være slidt op."

I Tarm Kirke blev modtagelse af Årets arbejdsmiljøpris fejret med kage.

Jan Rathkjen: Jeg kan jo ikke holde min kæft

Vestjyden, der ikke ville hjem fra en ferie, bekæmper uretfærdighed på solskinsøen.

■ TEKST MAIBRIT JÜRS · FOTO PRIVAT

Han var egentlig buschauffør i Midtjylland, men er endt som faglig medarbejder på Bornholm. Jan Rathkjen er ikke typen, der affinder sig med uretfærdighed. Han har prøvet, men det gik ikke så godt.

"Jeg kan jo ikke holde min kæft," griner han.

Derfor har han også været tillidsrepræsentant det meste af sit arbejdsliv og det faglige arbejde har altid interesseret ham. En dag, da han besøgte sin lokalafdeling i Herning, mødte han en faglig sekretær, der var på vej på pension. Han opfordrede Jan til at søge jobbet, kort efter var han ansat og sådan forlod han livet på landevejene.

"Der er noget mere at sætte sig ind i, end da jeg var buschauffør. Men jeg kan godt lide at bruge hovedet og så vil jeg jo gerne hjælpe medlemmerne."

Er faldet godt til

Jan er ikke typen, der spilder tiden. For seks år siden var han på ferie på Bornholm og blev så begejstret for øen, at han ikke havde lyst til at tage hjem igen. Han besluttede sig derfor for at forlade fastlandet og rykke til solskinsøen.

"Ugen efter, jeg havde besluttet at flytte, søgte de en faglig medarbejder i 3F Bornholm, så jeg skyndte mig at søge jobbet og jeg var så heldig at blive ansat," fortæller Jan.

I dag har han gode kolleger og venner på øen og har bestemt ingen planer om at forlade den gård, han har købt og er ved at sætte i stand.

"Mentaliteten her ligner meget den, jeg er vant til i Vestjylland, hvor det hele foregår stille og roligt og vi finder ud af

tingene, som de kommer. Så jeg er faldet godt til her," siger han.

Kun få har overenskomst

Det meste af tiden foregår arbejdet i fred og fordragelighed. De faglige sager bliver som regel løst i mindelighed, og når Jan sender en regning til en arbejdsgiver, bliver den betalt og så kan alle parter komme videre. Men der er nu alligevel et stykke arbejde at gøre, for de grønne arbejdsgivere på Bornholm er ikke vilde med overenskomster. Særligt landmændene mener ikke, der er nogen grund til at samarbejde med 3F og Jan.

"Det er meget få, der har overenskomst, så der er nok at tage fat på. De siger, at de betaler det, de skal, og så der er ingen grund til at snakke overenskomst. Men deres ansatte kommer jo ind i mellem og mangler at få udbetalt tillæg og pension. Så jeg bliver jo nok ikke arbejdsløs foreløbigt."

Jan Rathkjen

Ansæt i 3F: 2017

Alder: 58 år

Bopæl: Pedersker på Bornholm

Civilstand: Single, tre voksne børn der er flyttet hjemmefra.

Fritid: Renoverer sin gård

5 tips

Få styr på dit ansættelsesbevis

1 7 dage. 3 timer.

De nyeste regler siger, at du, senest syv kalenderdage efter din ansættelse er startet, skal have udleveret et ansættelsesbevis. Du skal have et ansættelsesbevis, hvis du arbejder minimum tre timer om ugen i gennemsnit.

2 Få beviset før du starter

Selvom arbejdsgiver kan vente syv kalenderdage, efter du er startet, med at udlevere dit ansættelsesbevis, så er du allerbedst stillet, hvis du får ansættelsesbeviset, inden du starter dit nye job.

3 Undgå 0-timerskontrakter

En såkaldt 0-timerskontrakt er aldrig nogen god idé. Den gør, at du ikke er garanteret et minimum af timer om ugen, som du får løn for. Er du allerede ansat på en 0-timerskontrakt, og har du haft et antal timers arbejde, bør du få ændret din kontrakt, så timetallet svarer til det typiske ugentlige timetal, du har i gennemsnit.

4 Der er andet end løn

Husk, at pension, SH-dage, overtidbetaling, 6. ferieuge, løn under barsel og så videre ikke er en selvfølge, hvis du arbejder uden overenskomst.

5 Få et løntjek

Det er altid en god idé at få andre og kyndige øjne til at gennemgå dit ansættelsesbevis. Tag kontakt til din lokale 3F-afdeling og bed om at få lavet et løntjek. Så er du sikker på, at du ikke overser noget.

Kilde: 3F

Lønstigninger for ansatte i kommunerne

Den 1. oktober har ansatte på overenskomster med KL (kommunerne) fået en lønstigning. Arbejder du for eksempel som specialarbejder eller faglært gartner i en kommune, har du fået en lønstigning på 1,3 procent.

For de lidt mere løn-nørdede kan det oplyses, at reguleringsprocenten stiger fra 1,577650 til 1,598159 beregnet på grundlønnen fra 2000-niveau.

Er du ansat i en kommune, så husk at tjekke din lønseddel fra oktober, så du er sikker på, at du har fået din lønstigning på 1,3 procent.

Ansatte i staten får normalt også en lønstigning 1. oktober, men i år er den stigning droppet. I stedet fik statsansatte en højere lønstigning den 1. marts 2024.

Generalforsamling for Magasinet GRØNT

I forbindelse med branchedagene den 27. – 29. januar på Hotel Nyborg Strand holder Det Grønne Repræsentantskab, som udgiver dette blad, generalforsamling. Generalforsamlingen er programsat til mandag den 27. januar klokken 17. Dagsordenen til generalforsamlingen vil blive præsenteret i det næste nummer af Magasinet GRØNT, men sæt et kryds i kalenderen allerede nu.

Sæt X

Branchedagene den 27. – 29. januar 2025

Der venter tre dage med masser af faglige input og muligheder for at møde nye og gamle kollegaer, når 3F Den Grønne Gruppe inviterer til branchedage på Hotel Nyborg Strand den 27. – 29. januar. Du kan se det foreløbige program i GRØNT 6. Vil du med, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

Sæt X

Skov- og naturteknikers julekonference 9. - 10. december

Traditionen tro inviteres alle skov- og naturteknikere til konference i december. I år foregår konferencen på Rørvig Centret. Den grønne trepart vil være i fokus, ligesom der vil være oplæg om blandt andet klimadiversitet og psykisk arbejdsmiljø. Tilmelding via din lokale 3F-afdeling.

GRØN EFTERUDDANNELSE

Kurser	Startdato	Slutdato	Sted
Brandforanstaltninger ved ukrudsbrænding	10.02.2025		Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudsbrænding	25.03.2025		Glostrup
Ukrudsbekæmpelse uden kemi	07.04.2025	11.04.2025	Glostrup
Beskæring 1	03.02.2025	07.02.2025	Glostrup
Beskæring 2	16.06.2025	20.06.2025	Glostrup
Indretning og vedligeholdelse af legepladser	12.05.2025	14.05.2025	Glostrup
Grønne anlæg	05.05.2025	16.05.2025	Glostrup
Affaldshåndtering	15.01.2025	21.01.2025	Glostrup
Kloakrørlæggeruddannelsen	06.01.2025	28.02.2025	Glostrup
Vejen som arbejdsplads certifikatkursus	20.01.2025	21.01.2025	Glostrup
Vejen som arbejdsplads certifikatkursus	11.02.2025	12.02.2025	Glostrup
Brandforanstaltninger ved gnist værktøj	10.03.2025		Glostrup
Kloakmester uddannelsens miljødel	13.01.2025	14.02.2025	Glostrup
Kloakmester uddannelsens mesterdel	11.03.2025	29.04.2025	Glostrup
Kloakmester uddannelsens praktikdel	10.06.2025	23.06.2025	Glostrup

Målgruppe:

Personer der søger eller har ansættelse som medarbejder inden for anlæg og de grønne områder.

TILMELD DIG PÅ NEXTKBH.DK

<https://kursus.nextkbh.dk/kurser/>

Eller ring til os
i kursusafdelingen
Tlf: 33 88 09 00

FOR VIRKSOMHEDER

Vi kan også tilbyde efteruddannelse tilpasset din virksomhed. For nærmere dialog kontakt:

Uddannelseskonsulent Annette Sparre Bülow
Mobil: 21 19 73 64

TILMELD DIG VORES KURSER PÅ
NEXTKBH.DK

UNDERVISINGSADRESSE

NEXT Uddannelse København
Fabriksparken 31
2600 Glostrup

next >
UDDANNELSE KØBENHAVN

AKTIVITETSKALENDER 2024/2025 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER (MODUL 1 OG 2) I 2024/2025:

Den Grønne Gruppe Langsøhus: 25-29 nov. (M1) + 13-17. jan. (M2) FIU: 1156-24-00-02 + 1256-25-00-02 Rørvig Centret: 17-21 feb. (M1) + 17-21 marts (M2) FIU: 1156-25-00-01 + 1256-25-00-01	Kommuner og regioner Smålandshavet: 28.okt-1.nov (M1) + 2-6 dec. (M2) FIU: 1154-24-00-07 + 1254-24-00-07	Offentligt ansatte Langsøhus: 4-11 nov. (M1) + 25-29 nov. (M2) FIU: 1154-24-00-04 + 1254-24-00-04
---	---	--

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER			
Tværfagligt årsmøde for dyrepassere	22. – 23. november 2024	Langsøhus	FIU: 2030-24-00-08
LUU Topmøde – Den Grønne Gruppe	5. december 2024	3F Forbundshuset	FIU: 2034-24-00-10
Skov- og naturteknikernes julekonference	9. – 10. december 2024	Langsøhus	FIU: 2030-24-00-12
Overenskomstkursus for Danish Agro	13. - 14. januar 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-01
Branchedage i Den Grønne Landsbrancheklub	27. – 29. januar 2025	Hotel Nyborg Strand	FIU: 2034-25-00-02
Overenskomstkursus for agroindustrien	3. – 5. marts 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-03
Den Grønne Gruppens Netværkskonference	22. – 23. april 2025	Langsøhus	FIU: 2034-25-00-04
Overenskomstkonference for kartoffelmelsfabrikker	5. – 6. maj 2025	3F Aalborg	FIU: 2034-25-00-05
Branchekursus for mejeri – tillidsvalgte	22. – 23. maj 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-06

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til morten.herlev@3f.dk

ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskelegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthusholdere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører